2/2024

ZPRAVODAJ obce VEVERSKÉ KNÍNICE

V TOMTO ČÍSLE ► OPRAVY (2) ► AKTUÁLNĚ Z OBCE (3-6) ► PRODEJNA BUDE (9) ► ZE ŠKOLY A ŠKOLKY (10-11)

SLOUPEK STAROSTKY

Slavnost lišky

23. května bylo krásné slunečné dopoledne. Mraky se rozplynuly a déšť ustal. Počasí je součást přírody a soška Liška je její oslavou. Deštěm očištěná tráva a větrem učesaná vrba u potoka Pod Stráží, se stala jevištěm odhalení malé skulptury. O co je soška lišky menší, o to je větší ve svém významu. Pablo Picasso prohlásil, že umění smývá z duše prach každodennosti. A právě denní stereotyp ustoupil milé společenské události.

Sešli se občané, kteří se rádi viděli a vesele se pozdravili. Přišli i ti, kteří naopak na akce chodí málokdy. Zpoza zátočiny se vinul jako červený had zástup dětí. V mateřince ten den oslavovali červenou barvu.

Slavnostní odhalení mohlo začít. Liškami provázané vystoupení dětí sklidilo zasloužený úspěch a po krátkém projevu starostky se zahalená Liška dočkala své chvíle. Dívenka, která se přihlásila jako první a chlapec, který prý nejvíc zlobí, dostali životní šanci. Komu z vás se v životě poštěstilo být tím, kdo zatáhnul za cíp, aby odhalil sochu? A aby toho ještě nebylo málo, děti rozdaly všem přítomným krásné figurky lištiček, které samy vyrobily. Na oplátku každý školáček obdržel bublifuk a lízátko. Zdálo by se, že malá obecní slavnost nestojí za řeč. Ale všem přítomným smyla z duše prach každodennosti. Běžte se na Lišku podívat. Hlídá svou vykotlanou vrbu. Potěší vás. Vidět ji můžete i ve fotogalerii na stránkách naší obce.

Autorka sochy - MgA. Irena Armutidisová

UPOZORNĚNÍ ~ VÝZVA ~ PROSBA ~ UPOZORNĚNÍ ~ VÝZVA ~ PROSBA ~ UPOZORNĚNÍ

Vážení občané,

v letošním létě se zúročí naše pětiletá snaha o tři stavební akce. Kdybychom se je snažili naplánovat najednou, tak se nám to nepovede tak, jak tomu pomohla náhoda. A náhoda přeje připraveným. Tři stavební projekty začnou současně, předpoklad je, že v polovině července. Některé skončí dřív, jiné mají termín až do října roku 2025.

V době uzávěrky zpravodaje probíhají výběrová řízení a není tedy znám zhotovitel staveb.

Jde o stavby:

III/3867 Veverské Knínice, průtah a most (realizuje SÚS JMK včetně výběrového řízení / konec nejpozději listopad 2024)

Stavební úprava a přístavba ZŠ ve Veverských Knínicích (realizuje obec/výběrové řízení dotační firma / konec nejpozději říjen 2025)

Oprava pomníku obětem 1. a 2. světové války v obci Veverské Knínice (realizuje obec/konec nejpozději listopad 2024)**.**

Každá stavba během realizace sebou nese nepopulární opatření - omezení dopravy a pohybu osob, změnu dopravního značení, objízdné trasy, apod.

Obracím se na vás s žádostí o trpělivost, pochopení a dodržování všech dopravních značení. Ublížit a ohrozit můžete nejen sebe, ale i ostatní. Navíc budou prázdniny. Poučte prosím své děti! Bezstarostná jízda na kole, bez ochranných pomůcek, mezi velkými nákladními auty by mohla být riskantní až fatální.

Objízdná trasa povede rovně od Říčan, po nově vybudované dočasné silnici - nynější polní cesta, pak doleva, kolem mateřské školky. U sokolovny bude navazovat na již vybudované rozcestí. Tady je třeba striktně dodržovat přednosti v jízdě. Protože naší obci zásadně chybí druhá páteřní komunikace, upravili jsme certifikovaným recyklátem polní cestu z Oulehlí, která vyúsťuje na krajskou silnici Bítýška - Ostrovačice (386). Tato cesta není určena jako objízdná trasa, ale pro případné krizové situace. Cestu lze využívat v omezené míře, s omezenou rychlostí a s ohledem na to, že je úzká a případné vyhýbání může být problém.

Všechny stavby realizujeme proto, aby obec poprvé ve své historii měla **chodník až ke hřbitovu,** aby **příjezd do obce byl důstojnou branou** k nám všem, **aby škola měla odpovídající moderní standardy** nejen kapacitou, ale i vybavením, a aby pomník padlým byl ctihodnou pietou. Omezení překleneme a obec posuneme o další krok v jejím rozvoji. Na poslední straně zpravodaje najdete foto stávajícího pohledu na místa, která budou již během prázdnin historií.

Děkuji vám všem za pochopení. Stavíme pro **nás i pro příští**. Věřím, že vše proběhne „bez ztráty kytičky“, bezpečně a rychle.

UPOZORNĚNÍ ~ VÝZVA ~ PROSBA ~ UPOZORNĚNÍ ~ VÝZVA ~ PROSBA ~ UPOZORNĚNÍ

AKTUÁLNĚ Z OBCE

Pro přehlednost jsou aktuality řazeny abecedně. Uzávěrka Zpravodaje je vždy pátého daného měsíce. O všem, co se stane po tomto datu, budete informováni v dalším čísle.

Červenec v obci

Pro někoho jsou letní měsíce dobou zasloužených dovolených. Pro naši obec to bude jedno z nejintenzivnějších obdobích v celé její historii: souběžně se začne pracovat na opravě a přístavbě školy; opravě silnice od sokolovny ke hřbitovu, stavbě chodníku, opravě mostu pod kostelem a opravě památníku naproti farního dvoru. Otevře se nová prodejna potravin na obecním úřadě. Všechny jmenované akce byly velmi náročné na přípravu, ale ta se veřejnosti téměř nedotkla. Realizace už je jen pomyslná třešnička na dortu, avšak tu veřejnost pocítí na různých omezeních a nezbytných opatřeních. Náročné období to bude a určitě nastane nejedna stresová situace, ale na konec budeme mít opravenou a zvelebenou vesnici. Předem vám všem děkuji za pochopení a ukázněnost.

Deště

Letošní květen a červen byl chladnější a přinesl více deště než jsme byli za poslední roky zvyklí. 6.6 v podvečer se strhly velmi vydatné deště. Obec na podobné počasí je připravena. Ještě za deště jsem objela všechny konce obce a s úlevou jsem konstatovala, že investice do oprav či vybudování všech horských vpustí kolem vesnice se vyplatila. Dříve po dešti byly zaplavené ulice a ještě dlouho se uklízelo bahno a nánosy z lesa. Splavená byla pouze cesta od chat, která je ve velmi nepříznivém stavu z důvodu stavby na konci osady a těžby dřeva z lesa.

Dotace

Žádostí o dotace na akce *Stavební úpravy/kuchyň MŠ Veverské Knínice* a *Oprava části komunikace odbočka k č.p.249 a 293*, které jsme podávali na jaře 2023 byly kladně vyřízeny, ale vzhledem k množství žádostí a alokovaných financí, naše žádosti byly přesunuty do tzv. zásobníku. Až budou navýšeny peníze, obec dotaci obdrží. Zatím jsme tedy v očekávání.

Dotace *na kompostéry* - Státní fond neustále posunuje termín 68. Výzvy OPŽP, v současné (a snad i definitivní) verzi je nastaven příjem žádosti od konce srpna 2024 v režimu kontinuálního vyhodnocování žádostí, tzn. že teoreticky bychom mohli soutěžit do konce roku s nejpravděpodobnějším dodáním na začátku (popř. jaře) roku příštího. Odkaz na harmonogram zde: https://opzp.cz/dokument/3741 (jsou doložitelné i historické verze, kde se počítalo s vyhlášením mnohem dřív).

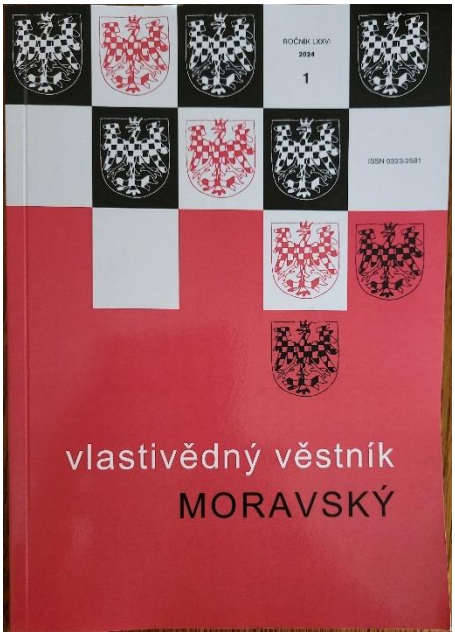
V minulém čísle zpravodaje jsme vás informovali, že naší žádosti o dotaci SFDI (Státní fond dopravní infrastruktury) bylo vyhověno. Týká se akce *„III/3867 Veverské Knínice průtah a most ev. č. 3867-1"*, a to části – **chodník ke hřbitovu**. Výbor SFDI schválil poskytnutí finančního příspěvku v limitní výši 1 598 558 Kč. Rozpočet na stavbu chodníku, které je investorem obec, je 2.509 234 Kč. Obec tedy z vlastních zdrojů bude hradit 910 675 Kč. Současně jsme podali žádost o dotaci na stejnou akci i na MAS Brána brněnská. Dosud sice nemáme právní rozhodnutí, ale je velká pravděpodobnost, že projekt získá požadovanou dotaci. V tom případě by z rozpočtu obce suma činila 5 %, tj. 134 244,- za celý chodník.

Filmové léto 2024

Kinematograf bratří Čadíků bude letos promítat i u nás. Termín letních projekcí: 26. 7.–29. 7. 2024. Na programu budou filmy: *Lítá v tom; Nikdy neříkej nikdy; A máme, co jsme chtěli; Princezna na hrášku*.

Kaplička sv. Ludmily

Vlastivědný věstník moravský č. 1/2024 věnuje dvoustranu naší sakrální stavbě. Kaplička se těší velké oblibě. A to nejen u našich občanů, ale ještě více u těch, kteří

její existenci zaznamenali a velmi pozitivně vznik nové kapličky v moderním stylu kvitují. Sborník si můžete vypůjčit v naší knihovně.

Kontrola v lese

Česká inspekce životního prostředí dne 26.3.2024 provedla kontrolu zaměřenou na dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů a rozhodnutí orgánů státní správy, týkající se celospolečenských funkcí lesa jako složky životního prostředí, na lesním majetku obce. Výsledek kontroly byl bez připomínek.

KTS aplikace

KTS ekologie spustila testovací verzi aplikace pro občany, která bude sloužit jako kalendář svozu s upomínkou na vytažení popelnice. Do budoucna by měla obsahovat i další funkce a informace. Spuštění ostré verze je naplánováno na 1. 7. 2024, po zpracování případných připomínek.

Oprava kabin na lesním hřišti

Možná jste zaznamenali, že na lesním hřišti probíhají drobné stavební úpravy stávajících kabin a okolního terénu. Navezený odpad byl dovezen a zlikvidován, stará střecha byla nahrazena novou, chodník k záchodu vydlážděn. Vše

je financováno z prostředků TJ Sokol a darů. Stačilo trocha odhodlání a práce a ohyzdné stavení chytilo druhý dech. V této souvislosti patří poděkování hlavnímu iniciátorovi - panu místostarostovi Krejčímu.

Oprava místního rozhlasu

Začátkem června proběhla na podnět občanů revize místního rozhlasu. Bylo opraveno 6 vysílačů v ceně cca 40 000 Kč. Opakovaně upozorňujeme, že poslech nebude nikdy ideální. Obec je velmi prostavěná a zvukové vlny se od jednotlivých domů odráží nebo vzniká echo. Alternativou je aplikace MUNIPOLIS, která vám přepošle všechna hlášení a novinky v obci, ať jste kdekoliv. Seniorům zasíláme na požádání SMS s obsahem hlášení. Dále máte možnost aplikace V OBRAZE, která vás upozorní na novinky na webových stránkách obce. Vše najdete na stránkách obce.

Rekonstrukce prostor v budově obecního úřadu v I. patře

Byla realizovaná v rámci připravenosti obce na krizové situace a jejich řešení. Prostor je tzv. krizové sociální bydlení pro občany, kteří se dostanou do náhlé nouze (domácí násilí, vyhoření domu, výbuch, zhroucení domu, apod.). V uvedených případech je okamžitá pomoc zásadní. Nikdo z nás neví, co mu život uchystá a podat rychle pomocnou ruku v nouzi je přesně to, co obec může a má udělat. Základním opatřením je i omezená doba užívání v délce tří měsíců pro překlenutí doby, než se daná situace vyřeší. Žádost může podat kterýkoliv občan obce. Krizové sociální bydlení je flexibilní a umožňuje poskytnout potřebné ubytování co nejrychleji. Doufáme, že prostor jako krizové bydlení využíván nebude. Prozatím je zde situovaná malá zasedací místnost. Na rekonstrukci obdržela obec dotaci z JMK ve výši 275.000 Kč.

Skládka dřeva od KTS ekologie v areálu ZS Veveří

V polovině května řešili situaci podpořenou občany se skládkou dřeva KTS ekologie v areálu ZS Veveří. Obec sváží bezplatně tříděné dřevo od občanů na uvedenou skládku. Standardně se platí cca 1800,- za objemovou jednotku. Dříve se skládky dřeva pálily, což nyní zákon zakazuje. Hromada dřeva, která vznikla svozem dřeva z obcí za půl roku se likviduje drcením za 5 dní. Došlo k tomu, že drcení začalo v době, kdy bylo větrno. Vítr prach obsahující drobné drcené části zanášel směrem k obci. Ihned jsme kontaktovali KTS, aby od dalšího drcení ustoupili. Ředitel společnosti požádal hygienickou stanici o vyjádření a přislíbil instalaci větrného rukávu k měření směru větru, aby se předešlo podobným excesům.

Mistrovství světa v hokeji

V neděli 26.5. se čeští hokejisté stali mistry světa, poté co Švýcarsko ve finále porazili 2:0. Češi se mistry světa v hokeji stali posedmé v samostatné historii a navázali na roky 1996, 1999, 2000, 2001, 2005 a 2010. V době utkání byly ulice obce zcela pusté. Knínice se staly součásti fanouškovské euforie.

Smlouvy na hrobová místa
Většině nájemcům hrobových míst v letošním roce končí nájemní smlouva. **V této souvislosti nemusí nájemci nijak konat**. Obecní úřad všechny nájemce osloví během letošního léta, respektive do konce září 2024. Dosavadní smlouva bude ukončena k 31.12.2024. Pokud zájemci o prodloužení nájemních smluv na hrobová místa potvrdí svůj zájem, obdrží na stávající hrobové místo smlouvu novou, platnou od 1. 1. 2025 na dobu 10 let. Kromě změny platnosti dojde k navýšení poplatku a případně změny nájemce konkrétního hrobového místa (z důvodu úmrtí, rozvodu, změny jméno, apod.). Je vhodné, abyste si v rodinách ujasnili, kdo bude nájemcem daného hrobového místa. **Ke všem úkonům budete vyzváni dopisem s instrukcemi.**
Vzhledem k nedostatku místa je na hřbitově zřízena dvouřada nových hrobových míst (1x1m), k uložení čtyř uren. Zájemci o nová hrobová místa se mohou informovat na obecním úřadě. Hrobová místa k uložení rakví jsou momentálně značně omezena.

„Socioekonomické analýzy Dukovany".
Cílem této analýzy je zhodnotit předpokládané dopady dostavby a následného provozu Jaderné elektrárny Dukovany **také v naší obci**. Zadavatelem této analýzy je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Kraj Vysočina a Jihomoravský kraj a jejím zpracovatelem společnost KPMG Česká republika, s.r.o. Dotazníkové šetření je určeno **pro obyvatele** (rezidenty) **Vaší obce nebo občany, kteří u Vás mají obvyklé místo pobytu.** Dotazníkové šetření by mělo probíhat primárně elektronicky nebo s možností papírového vyplnění dotazníku. **Dotazníkové šetření bude probíhat nejdéle do 14. července 2024.** Odkaz: https://www.surveymonkey.com/r/dukovany_rezidenti a QR kód i papírovou verzi dotazníku najdete na webových stránkách obce. V případě zájmu vám dotazník na obecním úřadě rádi vytiskneme.

Sokolovna je jedním z objektů zájmu architektů Dva odkazy za všechny:
https://magazin.aktualne.cz/bydleni/architektura/krest-rocenky-architektury/r~97a1364003a211efa26cac1f6b220ee8/
https://www.lidovky.cz/esprit/rocenka-ceske-architektury-2023-panel-nasadil.A240513_123909_ln-esprit_IIk

Sokolský slet
Největší z krajských sokolských sletů se uskutečnil v neděli 9. června 2024, na venkovním stadionu T. J. Sokol Brno I, ul. Kounicova. V Brně se sešlo více jak 5 000 účastníků z řad cvičenců, podporovatelů a návštěvníků. Náš TJ Sokol reprezentovaly ženy seniorky.

Tour de Veveří
19. května se konalo Tour de Veveří 2024 poprvé s dětskou stopovačkou a finále v Chudčicích s opravdu velkým překvapením. Účastníci si užili kratší dětskou stopovačku i velkou putovačku za pokladem a poznáváním míst zejména kolem Chudčic a Veverské Bítýšky. Letošní

Tour de Veveří bylo plné novinek, přesto myšlenka zůstává stejná - poznat krásy někdejšího veverského panství a samozřejmě se zastavit na samotném majestátním hradě. Nový fotopoint postavil Svazek obcí Panství hradu Veveří u chudčického sadu Na Kamínkách. Obří okno je nasměrované na hrad Veveří.

Územní plán
V současné době architekt zapracovává připomínky k návrhu územního plánu a které vzešly z neveřejného projednání a vyhodnotil je odbor územního plánování v Rosicích. Předpokládáme, že na podzim/zima 2024 dojde k veřejnému projednání návrhu UP. Poté se případné námitky dotčených vlastníků pozemků a připomínky veřejnosti znovu vyhodnotí a odůvodní. Je možná i zásadní podstatná úprava návrhu a opětovné veřejné projednání. UP musí schválit zastupitelstvo a teprve pak dojde k nabytí jeho účinnosti. Územně plánovací

dokumentace se musí nově povinně vyhotovovat v elektronické verzi ve strojově čitelném formátu a její vybrané části v tzv. jednotném standardu, tedy stejným formálním způsobem jako ve všech územních plánech všech obcí a měst. Tato novinka ovšem může přinést značné problémy obcím, které budou nuceny i kvůli dílčím změnám svých územních plánů převést celý územní plán do nové grafické formy.

Vítání občánků

V České republice se slaví druhou květnovou neděli Den matek – den, kdy se vzdává pocta matkám a mateřství. Proto i my v tento den tradičně organizujeme slavnostní a společensky hodnotný akt, na který zveme rodiče s dětmi i příbuzné. 12. května 2024 jsme v místní sokolovně vítali 11 občánků narozených v letech 2022 a 2023. O kulturní program se postaraly děti z MŠ a ZŠ a mažoretky Pusinky.

Veřejná diskuze na téma VRTka

29. 5. se konalo setkání zástupců investorů a projektantů vysokorychlostní tratě Správy železnic. Byl zde detailně představen projekt, jehož stavba je naplánovaná koncem 20 a začátkem 30 let. V otevřené diskuzi se občané mohli zeptat na cokoliv. Akce se zúčastnilo 29 občanů, kteří vesměs setkání pozitivně hodnotili. Pokud vás informace ohledně stavby vysokorychlostní tratě zajímají, můžete je najít na mapovém portále GIS, kde si trať **Vysočina I** můžete prohlédnout nebo i vepsat své dotazy. Více viz. poslední strana zpravodaje. **Prezentaci** z jednání naleznete na stránkách obce v sekci: občan/analýzy a posudky. https://www.veverskekninice.cz/admin/content/obcan/analyzy-a-posudky/.

Výplata pohledávky

16. 5. byla obci vyplacena **pohledávka Sberbank CZ**. Sberbank CZ nám dlužila prostředky, o které celkový zůstatek na našich účtech ve Sberbank CZ k datu 28. 2. 2022 převýšil limit pro pojištění vkladů. Výše pohledávky činila 593 768,04 Kč. Jak jsme informovali již v roce 2021, podařilo se nám situaci na finančním trhu předvídat a velkou část finančních prostředků jsme před krachem Sberbank převedli do České spořitelny.

PRAVĚKÉ NÁLEZY Z KATASTRU „NETUŠILKY“

Ve Zpravodaji č 1/2024 mě zaujal článek Jaroslava Sadílka a paní starostky „Historie a vývoj osídlení obce“. Zajímavý, chronologicky uspořádaný text nezatížený marginálními informacemi dokonale splňuje to, co oznamuje titulek. „Byla zjištěna osídlená poloha v polní trati Netušilky, z přechodné fáze pozdního neolitu a raného eneolitu,“ uvádí mimo jiné autoři. V podzimních měsících loňského roku jsem v uvedené lokalitě ležící východně obce mezi silnicí do Ostrovačic a myslivnou Pod Komorou nalezl při povrchovém výzkumu čtyři kusy kamenných artefaktů vyrobených štípáním, tzv. štípanou industrii z období neolitu, tedy z doby přibližně před sedmi tisíci lety. Kamenné artefakty sloužily například jako hroty zbraní, nástroje ke zpracování masa a kožešin či jako součást srpů. Materiálem je s vysokou pravděpodobností rohovec typu Krumlovský les. Rohovcové artefakty se dají interpretovat jako čepele a hrot. Posledním nálezem byl fragment broušené industrie – ploché sekerky s ostřím zabroušeným vůči hřbetu nástroje. Je vyrobena z metabazitu (zelené břidlice) původem ze Želešic u Brna. Kamenné sekerky představují nejčastější formu nástroje, vyznačují se variabilními tvary i velikostí. Z jiných míst jižní části Boskovické brázdy (Malhostovice, Čebín a Drásov) jsou známy nálezy i masivnějších sekerek s oválným příčným profilem trojúhelníkového, mírně trapézového či kapkovitého tvaru.

Nálezy z katastru „Netušilky“ jsou cenným dokladem pravěkého osídlení okolí naší obce vypovídající o používaných technologických postupech odkazujících na určitý druh činností. Současně prezentují využívané zdroje surovin a dokládají i relativně vzdálené kontakty s jinými komunitami.

Radoslav Patočka

ČTENÍ NA POKRAČOVÁNÍ: 3. díl

VEVERSKÉ KNÍNICE
Historie a vývoj osídlení obce

Zpracoval: Jaroslav Sadílek
Úprava textu: Zuzana Armutidisová

V souvislosti s první písemnou zmínkou o Veverských Knínicích, v prvních století druhého tisíciletí patřilo zdejší okolí k zeměpanským statkům. Tyto hospodářské jednotky byly zprvu ovládané ze správních center na území pozdějšího města Brna. Od počátku 13. století pak z dvorce a hradu Veveří, nacházejícího se pouze několik kilometrů od naší obce. Přenesení správního střediska na vysoký skalnatý výběžek nad soutokem Veverky s řekou Svratkou je spojováno s upevněním moci moravského markraběte Vladislava Jindřicha na širším Brněnsku. S jeho osobou je ostatně spojováno také založení Velké Bíteše, nazývané ve středověku také „Heinrichs“, snad jako připomínka na svého zakladatele. Do stejné doby je kladeno otevření výnosných stříbrných ložisek na horní Svratce v blízkosti Bystřice nad Pernštejnem a snad i v okolí Deblína na Tišnovsku. Zdejší ložiska ostatně sahala s velkou pravděpodobností až do údolí Bílého potoka severně a severozápadně od Veverských Knínic. Na ochranu dolů a k nim přilehlých sídlišť v okolí dnešního Štěpánova na Bystřicku zřejmě již Vladislav Jindřich pokládá základy pevného hradu, známého dnes pod názvem Zubštejn. A právě někdy v této době můžeme hledat počátky vlastních Knínic. K tomu nás vede jak charakter jejich pojmenování, tak i poznámka v zakládací listině tišnovského kláštera z roku 1234, spojující darování Knínic novému klášteru královnou Konstancií.[5]

Založení Knínic tedy musíme položit před rok 1234, nikoliv však příliš hluboko. Podle pojmenování obce musíme hledat jejího zakladatele právě v osobě „kněžny“, tedy v přenesené formě královny. Obdobné názvy sídlišť jsou také mnohdy odvozovány od vlastníka či zakladatele kněžského stavu, to zde, podobně jako u nedalekých Moravských Knínic, s největší pravděpodobností odpadá. Zejména Moravské Knínice neměly nejen ve svých nejrannějších počátcích, ale ani později po celou svoji historii, přímou majetkovou vazbu na některou církevní instituci. Založení Veverských Knínic, tehdy dosud uváděných bez přídomku, tak můžeme položit do průběhu první třetiny 13. století, tedy do doby, kdy dochází ke konečnému formování celé řady okolních vesnic. Do stejné doby jsme položili zdejší aktivity markraběte Vladislava Jindřicha. Ve stejném období vzniká na předpolí dosud neexistujícího hradu Veveří dvorec s románským tribunovým kostelíkem. Nejpozději tehdy již stojí kostel v blízkých Ostrovačicích, dosud dochovaný ve hmotě dnešní svatyně. Ve třicátých letech 13. století se rovněž ponejprv připomínají sousední Říčany, kde se již tehdy formoval statek rané suverénní šlechty. Vznik Knínic tak probíhal v souladu se sídelním rozvojem celého regionu. Většinu vesnic ve zdejší sníženině Boskovické brázdy můžeme datovat právě do tohoto období.

Spojení našich Knínic s ranou zeměpanskou držbou a vlastním založením nám potvrzuje také zmíněná stejnojmenná vesnice, položená asi deset kilometrů severovýchodním směrem. Ta byla od svých počátků součástí veverského panství, přestože byla v průběhu středověku postupována lénem šlechtě, pohybující se v blízkosti českých králů a moravských markrabat. Rovně tato ves se ve svých starších dějinách nazývala pouze Knínice, teprve později si vysloužila přídomek „Moravské“. V jejím případě se s ním setkáváme od roku 1437, kdy kněz Mikuláš, kaplan z hradu Veveří, vedl spor s Janem z Lomnice a Meziříčí a vinil jej, že jeho lidem v „Knihnicích Moravských“ zabral pozemky a neoprávněně pobíral plat. I zde se však přídomek objevuje pouze ojediněle, na trvalejší užívání si v případě Moravských Knínic musíme počkat až do dvacátých let 16. století, kdy se rozšířená podoba jména objevuje již trvale.[6]

[5] D. Hodeček, Nástin dějin hradu Veveří. In: Brno v minulosti a dnes XIV, 2000, s. 227-228. M. Wihoda, Vladislav Jindřich. Praha 2019, s. 141, 155.

[6] PK III, s. 226 č. 1033; ZDB XIX, s. 163 č. 62; XX, s. 169 č. 14; XXVI, s. 271 č. 15. L. Hosák, R. Šrámek, Místní jména na Moravě a ve Slezsku I. Praha 1970, s. 403-404.

„Německý“ přídomek se u našich Knínic připomíná přibližně ve stejné době, jako u nedalekého jmenovce, tedy v průběhu 15. století. Ponejprv se s Německými Knínicemi setkáváme v roce 1475, a to v přehledu úročního rejstříku veverského panství. V něm jsou kromě vlastních vsí panství a původně zeměpanských obcí, postoupených v předchozím období některým okolním klášterům, jmenovány také „Knihnice německé“. Zde se tehdy toto rozšířené pojmenování ustálilo již trvale, není zřejmé. Předchozí doklad z roku 1459, ke kterému se ještě vrátíme při nástinu středověkých dějiny našich Knínic, je jmenuje dosud bez přídomku. Naproti tomu ve sporu z roku 1523 již nacházíme Německé Knínice, stejně jako v dalších pramenech.[7]

Příčiny rozšíření pojmenování o národnostní přídomky můžeme hledat v evidenci poddanských platů a povinností, vázajících se k hradu Veveří. Z našich Knínic, stejně jako z řady dalších vesnic sousedního Ostrovačicka, náležejícího nejpozději od poloviny 13. století rajhradským benediktinům, odcházely po celý středověk a část raného novověku platy také do veverské pokladny. A právě při jejich evidenci se spolu setkávaly dvoje Knínice, které bylo nutné nějak odlišit. Ovšem proč byl u našich Knínic použit právě přídomek „Německé“, není zřejmé. Jak ukazují přehledy zdejších osadníků v nejstarším urbáři tišnovského kláštera z přelomu 16. a 17. století, již tehdy bylo obyvatelstvo Knínic vesměs české, respektive moravské národnosti a jazyka. Vzhledem k situaci v okolí je pravděpodobné, že stejně tak tomu bylo i v průběhu středověku. Původ „německosti“ naší vesnice tak zůstává neobjasněn. Nejinak je tomu však u dvojice Moravské a Německé (dnes Nové) Bránice u Dolních Kounic. Jen pro zajímavost: zcela absurdní situace nastává v tomto směru u dvojice Rudolců, obou ležících na území historické Moravy. „Německý“ Rudolec na Žďársku, nazývaný tak od počátků 18. století, byl osazen čistě českým obyvatelstvem. Naproti tomu Český Rudolec u Slavonic, o svůj přídomek rozšířený ve stejném období, byl až do roku 1945 osazen výlučně německým obyvatelstvem, a to s největší pravděpodobností již od svého vzniku v první polovině 13. století. Logiku a vztah tak ve vztahu přídomků k národnostnímu složení zdejších obyvatel hledat nemůžeme, stejně jako v případě našich Knínic. Ostatně z větší míry české byly již od 17. století i druhé „Německé“ Knínice na jižní Moravě, dnešní Miroslavské Knínice u Moravského Krumlova.[8]

Značný vliv na nejstarší počátky vesnic, jejich pozdější formování a význam měla i síť významnějších středověkých komunikací. Blízkost některé z význačnějších tras měla vliv na úlohu sídliště v rámci regionu či panství. V okolí Veverských Knínic probíhaly v raném středověku dvě důležité komunikace. Východozápadním směrem vedla cesta, zvaná dnes pro přehled jako Třebíčská. Směřuje ze Starého Brna západním směrem na Rosice, Náměšť nad Oslavou, Třebíč, dále přes Brtnici, Stonařov, Třešť a Batelov do Čech. Druhá trasa je spojována s komunikací, jejíž směr si v základních bodech až do dnešních dob podržela dálnice D 1, mířící od Brna k Jihlavě. Historický průběh byl však poněkud odlišný, v průběhu staletí se měnil dokonce vícekrát. Lze předpokládat, že v prvním úseku směrem od Brna šly obě silnice souběžně. Teprve v lese, zvaném v historických pramenech Šíp se obě cesty rozdělily. Šíp je totožný s rozsáhlým lesním masívem mezi Ostrovačicemi, Žebětínem, Popůvkami a Omicemi. Trasa, probíhající v blízkosti Knínic, poté mířila na Ostrovačice a pro průchodu Říčanami vedla přibližně v trase staré císařské silnice k Velké Bíteši. Zde se nejprve odchýlila směrem na severní Meziříčsko, později byla komunikace posunuta přes Velké Meziříčí, odkud pokračovala přes Měřín k Polné. Směr na Jihlavu je teprve výsledkem úprav 18. století. Historické mapy však nabízejí ještě jednu variantu, podle které by se starší tah k Velké Bíteši od Třebíčské silnice odděloval teprve za Rosicemi, přibližně v místech dnešní Zastávky, odkud vedla do Bíteše přes Zbraslav, Stanoviště a Košíkov. To však nevylučuje existenci významné cesty v západním sousedství Knínic již v dřívějších staletích. Naopak, nejnovější poznatky v oboru historických komunikací umožňují rekonstruovat jejich průběh jako svazek souběžných cest, spojujících dvě místa, probíhajících však různým terénem v určité vzdálenosti od sebe. Silnici, probíhající Ostrovačicemi a Říčanami, tak můžeme pokládat právě za jednu z těchto cest.[9]

[7] PK V, s. 62 č. 305. MZA Brno, E 10 – cisterciačky Tišnov, sign. A 6. L. Hosák, R. Šrámek, Místní jména na Moravě a ve Slezsku I., s. 404.
[8] MZA Brno, D 1 – lánové rejstříky, inv. č. 142, 243, 276b, 286, 317. L. Hosák, R. Šrámek, Místní jména na Moravě a ve Slezsku II. Praha 1980, s. 396.
[9] MZA Brno, D 22 – Sbírka map a plánů, sign. 391; B 1 – gubernium, kart. 2121, inv. č. 3964.

PRODEJNA POTRAVIN BUDE

Budova samoobsluhy postavená občany v akci Z, je od dob privatizace majetkem soukromého podnikatele, který ji pronajímal dalším soukromým podnikatelům. Obec na prodejnu neměla a nemá žádný vliv, stejně jako nemůže ovlivňovat podnikání jiných soukromých podnikatelů v obci.

Obec na základě informace, že samoobsluhu chce majitel prodat, již před dvěma lety zřídilo prodejnu potravin v prostorách obecního úřadu. Nájemce této prodejny svou aktivitu přenesl do původní samoobsluhy a nikdo další o prodejnu neprojevil zájem. Kontaktovali jsme a inzerovali např. u firem Ferda, Coop i soukromníků. Prostory jsme pronajali za jiným účelem. Poté, co majitel v březnu uzavřel samoobsluhu definitivně, zůstala obec bez obchodu.

Zastupitelstvo se rozhodlo znovu, již podruhé zřídit prodejnu potravin. Museli jsme zvážit mnoho variant. Především jsme hledali prostory. Ve hře byly provizorní lodní kontejnery, stavební buňky, dřevěné domky, hasičská zbrojnice, apod.

Z počátku se nám to jevilo jako jednoduché, ale nakonec se ukázala investice do improvizované prodejny, která by se za cca rok stěhovala, vysoká. Bylo třeba zajistit zateplení, klimatizace, vstupy, apod. Částka dosahovala cca poloviny sumy, nezbytné na rekonstrukci místností v budově úřadu. Jenže v jedině možných, ale dosud nezrekonstruovaných prostorách bydlel v podnájmu nájemník, se smlouvou do konce ledna 2025. Situace a pohled na věc se měnily takřka denně. Domnívám se, že důležitý je především výsledek. Prodejna potravin nakonec bude v budově obecního úřadu v přízemí / v původním bytě.

S nájemcem jsme uzavřeli dohodu o ukončení nájmu k 15. 5. 2024. Aby prostory byly dostatečné, museli jsme místní knihovně omezit prostory a sestěhovat ji. Přední místnost knihovny bude k dispozici pro obchod. Rekonstrukci, kterou jsme měli v plánu příští rok, jsme urychlili. Je třeba i administrativních úkonů spojených se změnou užívání.

V plánu je v červenci otevřít hybridní/bezobslužnou prodejnu potravin. Tzn. 4x týdně bude v prodejně ve vymezeném čase 4 hod denně obsluhovat prodávající. Zbytek času 24 hod / 7 dní v týdnu bude prodejna přístupná na sms kód. Oddělení alkoholu a cigaret pak bude v rámci ochrany mladistvých přístupné v době samoobslužnosti pouze na kreditní či platební kartu. Prodejna začne zkušebním provozem a zásobování požadovaným zbožím bude vyladěno na přání zákazníků do dvou měsíců. Pokud chcete, aby v obci zůstala zachovaná prodejna potravin, musíte v ní nakupovat. Sobotní nákup rohlíků a zapomenutého másla prodejnu v obci neudrží. Přeji nám všem moderní a funkční obchod.

BRNĚNŠTÍ REVIZOŘI JSOU NYNÍ VYBAVENI KAMERAMI

Revizoři Dopravního podniku města Brna mají od minulého měsíce ve výbavě kamerový monitorovací systém, který zaznamená průběh jejich pracovní činnosti. Dopravce tak bude mít lepší a přesnější podklady k řešení stížností. Doposud pomáhal systém, který nahrával pouze zvuk.

„K pořízení kamerového monitorovacího systému jsme se rozhodli kvůli opakujícím se verbálním útokům ze strany cestujících a množství neoprávněných stížností na výkon pracovníků přepravní kontroly. Budeme tak mít spolehlivé podklady pro vyhodnocení a případné řešení všech podnětů tohoto typu. Dalším důvodem je i součinnost s policií, které záznamy mohou pomoci při objasňování případů trestné činnosti,“ vysvětlil Miloš Havránek, generální ředitel brněnského dopravního podniku. Doplnil, že pracovník přepravní kontroly při výkonu své práce pořídí video záznam své činnosti. Na konci dne odevzdá záznamové zařízení a všechna data jsou stažena do systému. Speciálně kódovaná kamera a šifrovaný přenos dat zajistí přímou ochranu osobních údajů cestujících i zaměstnanců dopravního podniku. „Typickým případem, ve kterém nám kamerový systém pomůže, je okamžik zahájení kontroly. Někteří stěžovatelé tvrdí, že neměli prostor si jízdenku ve voze zakoupit nebo označit. Ze záznamu budeme mít jasnou informaci o postupu cestujícího, zda na to čas měl a opravdu plánoval jízdenku zakoupit,“ zakončil Havránek. **Radoslav Patočka**

Závěr školního roku 2023/2024 na naší ZŠ

Poslední čtvrtletí školního roku je ve čtvrtém ročníku tradičně věnováno dopravní výchově. I letos jsme prošli teoretickou částí výuky, prošli jsme si křižovatky v okolí školy a vysvětlili si používání pravidel v praxi. Potom následovalo dopoledne na zámku v Rosicích, kde jsme si vyzkoušeli jízdu na dopravním hřišti, poskytování první pomoci a také jízdu zručnosti. Na konci května skládali čtvrťáci závěrečnou zkoušku a úspěšní získali řidičský průkaz na kolo. Páťáci byli letos vybráni Českou školní inspekcí k ověření vědomostí v oblasti využívání informačních technologií a informatického myšlení. Testy skládali za využití počítačů. Přes několik technických problémů se podařilo testy splnit a průměrný výsledek byl sedm bodů nad celostátním průměrem. Tento výsledek potvrzuje, že naši páťáci ovládají moderní technologie úspěšně.

Tradičně s jarem začíná také výuka plavání. V letošním roce bude výuka kratší, a to jen pět dvouhodinových lekcí. Výuka probíhá v bazénech Wellness Kuřim, kde to naši žáci už dobře znají, a plavání si skutečně užívají.

Také letos připravila základní škola v Ostrovačicích adaptační dopoledne pro budoucí žáky šestých ročníků. Kromě prohlídky školy se naši žáci mohli zúčastnit individuálních i kolektivních sportovních soutěží. Naši páťáci se umístili na krásném třetím místě.

Na začátku dubna nás navštívil kytarista Libor Janeček s kolegyní. Seznámili jsme se s historií strunných nástrojů a fléten a mohli jsme vyslechnout kytaru jako doprovodný nástroj a také jako nástroj sólový. Slyšeli jsme skladby ze Španělska, Argentiny a také melodie z filmů a pohádek. Na hudební vystoupení jsme navázali v květnu rytmickou show pana Petra Tomana. Zde měli žáci možnost vyjádřit své pocity při hudbě pomocí tance.

V dubnu jsme si ještě v rámci technických družin vyzkoušeli práci s lupenkovou pilou. Dvanáct žáků školní družiny si vlastnoručně vyrobilo puzzle z tvrzeného polystyrenu. Ukázalo se, že to, co vypadá velice jednoduše, zase tak jednoduché není. Děkujeme panu Jaroslavu Martínkovi z MAS Brána Brněnska za možnost tohoto tvoření. Také se do naší školní družiny vrátila hra, o které jsme dlouho jen čítávali ve starých knihách – cvrnkání kuliček. Bylo příjemným překvapením vidět, jak tato hra může oslovit a strhnout i současné děti.

Na konci května se na fotbalovém hřišti objevili kromě dětí ze školy a mateřské školky také dravci. Pan Školoud z Vysočiny nám přijel představit sovy a dravce při výcviku. Mohli jsme pozorovat mládě sovy pálené i dospělou sovu, nebo výra. Měli jsme příležitost přesvědčit se o tichém a velmi přesném letu těchto dravců. Vyvrcholením ukázek byl výcvik mláděte orla bělohlavého. Tento velký dravec ukázal, jak dokáže lovit svou kořist.

Do konce školního roku nás ještě čeká sportovní den a jednodenní výlet do ZOO Jihlava. Během prázdnin bude zahájena dostavba odborných učeben školy, která bude probíhat i během celého příštího školního roku.

Na závěr bych rád poděkoval rodičům za spolupráci se školou, zřizovateli za pomoc při řešení problémů, které se během školního roku objevují. Mé poděkování patří také všem zaměstnancům školy za profesionální práci. S mírným předstihem všem přeji krásné prázdniny, a především spoustu zajímavých zážitků. **Z. Kříž**

ZÁŽITKY ZE ŠKOLKY

Ve školce proběhly aktivity, které nejen podporovaly vzdělávání a rozvoj dětí, ale také přinášely radost a zážitky. Školka nabízela kroužky angličtiny, sportík, logopedie a keramiky. Kroužek angličtiny se zaměřoval na výuku základních slovíček a frází v angličtině prostřednictvím her, písniček a interaktivních aktivit. Kroužek tělesné přípravy sportík byl zaměřen na fyzickou aktivitu a rozvoj motorických dovedností dětí. Logopedie byla určena pro děti s potřebou rozvoje správné výslovnosti a jazykových schopností. V keramice se děti věnovaly tvořivé práci s hlínou. Učily se základní techniky modelování, tvořily různé výrobky a rozvíjely svou jemnou motoriku a kreativitu.

V měsíci knihy navštívily naši mateřskou školku seniorky a před odpočinkem četly dětem pohádky. Tato aktivita byla velmi oblíbená, protože děti milovaly poslouchat příběhy a zároveň se učily soustředění a posilovaly svou představivost. Děti navštívily planetárium, kde se dozvěděly hodně o vesmíru, planetách a hvězdách. Tato exkurze byla edukativní a inspirativní, děti byly fascinovány tajemstvím vesmíru. Na jaře proběhlo slavnostní odemykání zahrady. Děti společně se skřítkem Jarníčkem odemkly zahradu po zimní pauze, což symbolizovalo příchod teplejších dní a možnosti trávit více času venku. Také jsme navštívily tiskárnu v Brně, kde měly možnost vidět, jak se tisknou knihy a jiné tiskoviny. Bylo to pro ně zajímavé vidět celý proces od návrhu až po hotový produkt. Během Velikonoc se na zahradě konalo tradiční hledání vajíček. Děti hledaly ukrytá vajíčka, což pro ně bylo nejen zábavné, ale také rozvíjelo jejich schopnosti hledání a orientace. Při vycházce jsme s dětmi navštívily kostel během Velikonoc, kde se seznámily s tradicemi a významem těchto svátků. Návštěva byla součástí kulturního vzdělávání a přiblížení k tradicím.

V dubnu jsme vyrazili na představení „Králíček Péťa“ do divadla Radost v Brně. Řezbář vytvořil nádhernou sochu maskotů naší školky – veverky a ježečka. Tato socha nyní zdobí vstup do naší školky. Děti měly možnost navštívit farmu, kde se setkaly s čerstvě narozenými králíky. Přínosem bylo setkání se zvířaty a životem na farmě. Ve školce proběhlo setkání s policisty. Tento program byl zaměřen na zvýšení povědomí o bezpečném chování a respektu k práci policie.

Ke Dni matek připravily děti besídku pro své maminky. Předvedly různé písničky, básničky a tanečky, což bylo pro všechny zúčastněné dojemné a radostné. Dne 10. května 2024 proběhl zápis do mateřské školy. Hlásilo se 30 dětí, z nichž bylo přijato 15. Na místním fotbalovém hřišti se konala ukázka výcviku dravců. Děti měly možnost vidět různé dravce v akci a dozvědět se více o jejich životě a výcviku. Ve čtvrtek 23.května 2024 jsme se zúčastnili slavnostního odhalení sochy lišky. Tato událost byla součástí místní komunitní akce a děti byly nadšené, že mohly být součástí této slavnosti.
Děkujeme všem, co na nás myslí, fandí nám a podporují nás.

Za kolektiv zaměstnankyň přejeme všem hezké léto. **Marie Ambrožová**

CEK, Asterik, unyle, apella, eten, anoa, ocelka, BRA	CHUCH-VALEC	1. DÍL TAJENKY	ODVOZENÝ UHLO-VODÍK	SLADKÝ POKRM		IRÁCKÉ SÍDLO	SLOVEN. „TŘI“	INICIÁLY DESTIN-NOVÉ	ANGL. „SKÓRE“	SEKAT
ČÁST STROMU					PÍSEMNÉ OSVĚDČENÍ					
VYTVOŘENÁ LITÍM					4. DÍL TAJENKY / DRAVÝ PTÁK					
PADATI NA KOLENA								INICIÁLY SEKORY / SNĚM VE SPARTĚ		
	MELAN-CHOLICKY / NĚKDO (KNIŽ.)						PAPOUŠEK / NEJMENŠÍ BUVOL			
ZNAČKA KILOJOULU			DESKA POD OKNEM / PŮVAB (KNIŽ.)							
ČÁST CELKU				ANGL. „BOROVICE“ / SILNÉ PROVAZY					3. DÍL TAJENKY	SLOVEN. „AKR“
PRUŽNÉ ŽELEZO					Č. OSCAR. FILM / TATARSKÁ OMÁČKA					
ŠEPTAVĚ MLUVIT						DOMÁCKY ALEXEJ / DLABAT KOTLINU				
	ČÁSTKA	JINAK / 2. DÍL TAJENKY					KLEKÁNÍ / DOMÁCKY KLOTYLDA			
SLOVEN. „ZÚSTATEK“								NÁZEV HLÁSKY R / SMĚNEČNÝ RUČITEL		
KÓD BRAZÍLIE				KNIHA MAP / ANGL. „STARÝ“						KÓD LET. ČELJA-BINSK
NÁRODNÍ DIVADLO (ZKR.)			DRAVEC / INICIÁLY ZÁTOPKA							
ČEPEL (ZAST.)							AVŠAK			
SPOJIT SŇATKEM							MEDIKA-MENT			

Vysokorychlostní trať (VRT) Vysočina I je součástí tratě spojující Prahu, Brno a Ostravu. Díky sjezdu u Velké Bíteše naváže na dnešní trať z Tišnova do Křižanova, takže bude funkční nezávisle na celé vysokorychlostní trati do hlavního města a cestujícím přinese okamžité výhody.

Jak bude vypadat VRT Vysočina I?

- V krajině bude od dnešních dvoukolejných tratí téměř k nerozeznání.
- Navrhovaná trasa kopíruje dálnici D1, nevznikne tak nová bariéra v krajině.
- Oproti dálnici je VRT poloviční šířky a počítá se snadnou prostupností pro lidi i zvířata.
- Trať bude oplocená a nebudou na ní žádné přejezdy, pouze nadjezdy a podjezdy.
- Vysokou rychlost umožní téměř přímé vedení kolejí.
- Splnit hygienické limity pomůžou protihlukové stěny nebo valy.
- Úpravy terénu a výsadba zeleně zlepší začlenění tratě do krajiny. Navíc mohou pomoci odclonit dálnici od okolní zástavby.

Kromě vysokorychlostní tratě směrem na Prahu postavíme i sjezd kolem Velké Bíteše do Osové Bítýšky a také nové terminály. Při návrhu řešíme i náhradu či vylepšení silnic a cest vedoucích podél VRT.

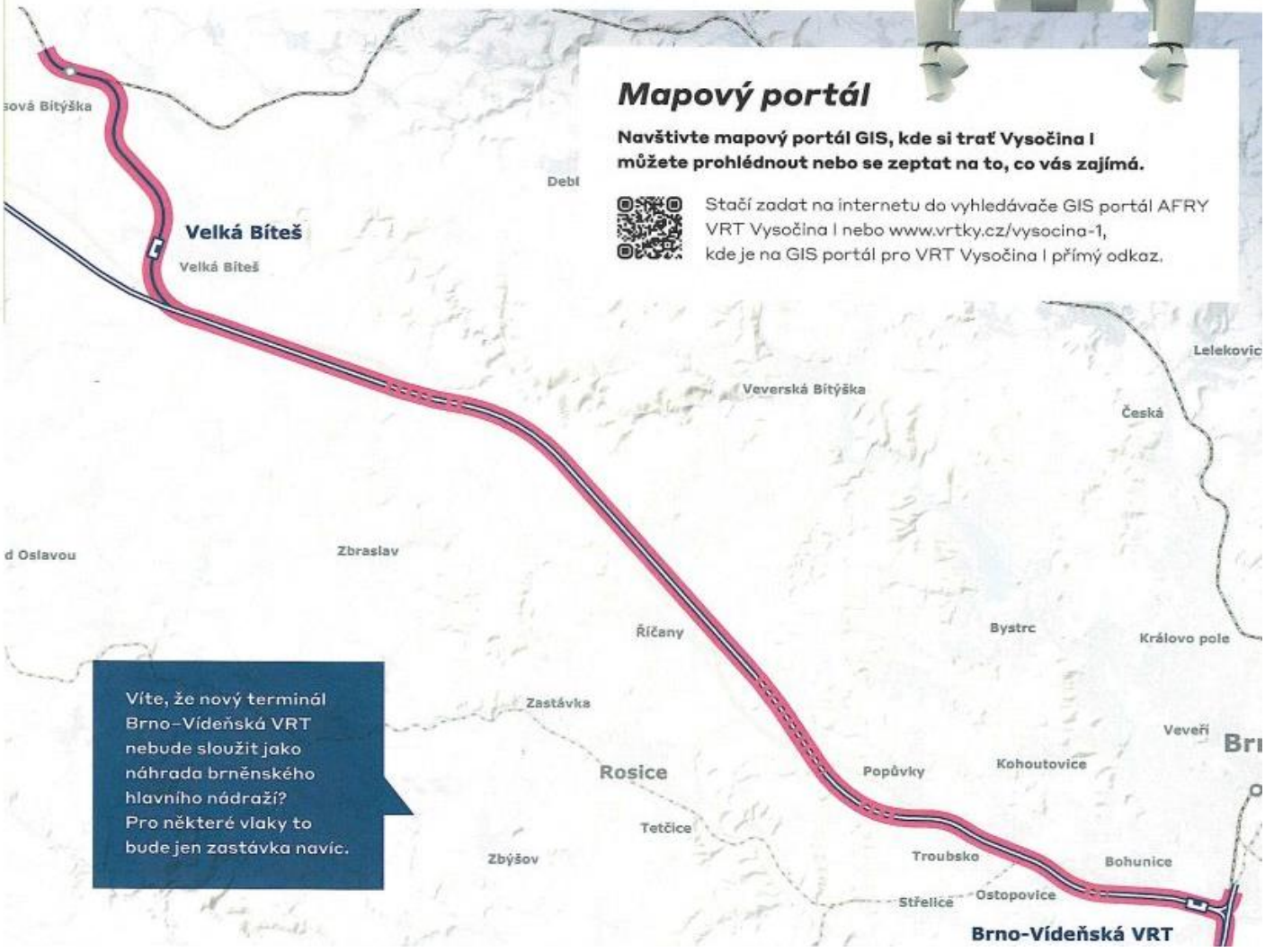
Mosty a propustky na řadě míst zajistí snadný průchod přes trať pro lidi i zvířata.

Mapový portál

Navštivte mapový portál GIS, kde si trať Vysočina I můžete prohlédnout nebo se zeptat na to, co vás zajímá.

Stačí zadat na internetu do vyhledávače GIS portál AFRY VRT Vysočina I nebo www.vrtky.cz/vysocina-1, kde je na GIS portál pro VRT Vysočina I přímý odkaz.

Víte, že nový terminál Brno–Vídeňská VRT nebude sloužit jako náhrada brněnského hlavního nádraží? Pro některé vlaky to bude jen zastávka navíc.

Před stavbou III/3867 Veverské Knínice, průtah a most

Zpravodaj obce Veverské Knínice - čtvrtletník o dění v obci. Vydává Obecní úřad Veverské Knínice. • Evidenční číslo: MK ČR E 23538. • Své příspěvky náměty a připomínky posílejte na adresu: starosta@veverskeknínice.cz. • Toto číslo vyšlo 21. 6. 2024. Uzávěrka příštího čísla: 5. 9. 2024; vyjde v září 2024.